

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII DIN MEDIUL RURAL
„UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ”**

(clasele V-VIII)

Anul școlar 2022-2023

Etapa județeană, 01.04.2023

CLASA A VII-A

- **Timp de lucru: 2 ore.**
- **Toate subiectele sunt obligatorii. Toate răspunsurile vor fi redactate pe foaia de concurs.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Punctaj maxim: 100 de puncte.**

PARTEA I – 20 de puncte

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru!

– E timpul să mergem, auzi deodată vocea blândă a lui Tomari, șoptindu-i la ureche.

Erus deschise ochii încet și a văzut că toți tovarășii săi erau gata de plecare și îl priveau cum se întindea relaxat lângă focul ce încă ardea mocnit. Harun se apropie și stinse focul, făcând un gest cu mâinile sale dibace, apoi repetă cuvintele rostite de Tomari:

– E timpul să mergem, Erus! Muntele de Foc te așteaptă!

– Mă așteaptă, sări ca ars Erus. Cum adică mă așteaptă? Să înțeleg că iar voi merge singur?

Erus simțea că nu e drept să rămână din nou singur, la fel cum se întâmplase în Valea Răbdării. Se uită nedumerit la cei din jur, în timp ce inima îi bătea cu putere.

– Nu te speria, tinere prinț, îi răspunse Dvorak, zâmbind ca un om înțelept. Adu-ți aminte cât de bine ți-a prins să treci prin Valea Răbdării, ce amintiri frumoase ai, ce prieten bun ți-ai făcut și ce lucruri importante ai învățat.

– Oricum, ce a fost mai dificil a trecut, adaugă Ylang. În Țara Soarelui, n-ai de ce să te temi. Oamenii sunt foarte buni și înțelegători și, cu toate că nimeni nu a mers până acum pe Muntele de Foc, sunt convins că vei fi în siguranță.

– Iar până acolo bineînțeles că te vom conduce, completă Trent, punându-și cu dibăcie arcul pe spate.

După ce călătoriră liniștiți o bună bucată de vreme, ajunseră la o poartă îngustă de lemn, pe care scria: „Muntele de Foc nu primește musafiri, nu deranjați”. Cei trei din față descălecară, făcându-i semn lui Erus să coboare și el. Acesta îi ascultă și se apropie nedumerit.

– Am ajuns, Erus, spuse Tomari.

– Am ajuns? Unde am ajuns?

– La poalele Muntelui de Foc. Noi nu vom putea intra pe această poartă, așa că a venit momentul să ne luăm rămas-bun, cu promisiunea că ne vom întâlni din nou, odată ce vei desluși misterul Soarelui care nu mai răsare.

– Păi, și cum o să fac asta? întrebă Erus nedumerit. Nu știu nimic despre Soare. Nu m-am gândit niciodată la el până când nu a dispărut de pe cer. Nici nu-l băgam în seamă. De multe ori, chiar mă deranja: ba era prea cald, ba îmi intra în ochi și nu mai vedeam nimic.

– E ciudat cum începem să apreciem lucrurile doar după ce nu le mai avem, îi spuse cu blândețe Tomari mângâindu-l pe frunte.

– Da, așa este, răspunse Erus, lăsându-și capul în jos, rușinat.

– N-are de ce să-ți fie rușine, Erus, îi spuse Ylang. Cu toții greșim, important e să ne îndreptăm greșelile dacă putem, iar dacă nu, să nu le repetăm și să învățăm din ele.

– Acum ai șansa să aduci Soarele înapoi pe cer, să ne bucurăm cu toții din nou de el și să-i mulțumim în fiecare zi că ne încălzește și ne dă viață, adaugă Harun.

– Nimic nu poate trăi fără soare, răspunse Tomari, nici fructele, nici legumele, nici oamenii, nici animalele. Totul se naște datorită Soarelui, care, împreună cu aerul, apa și pământul, susține viața pretutindeni.

– Aveți dreptate, zise Erus încrezător, întorcându-se către muntele ce se întrezărea în fața sa. Nu știu cum o să fac asta, dar voi reuși.
 – Ai încredere în tine, Erus, sufletul tău curat îți va fi călăuză și te va ajuta să rezolvi acest mister, îi spuse Ylang bătându-l bărbătește pe umăr.

(Alec Blenche, *Erus și Valea Generozității*)

1. Menționează câte un sinonim pentru următoarele cuvinte din text: *șansa, încrezător*. **4 puncte**
2. Scrie enunțurile următoare în ordinea apariției lor în fragment:
 - a) În Țara Soarelui n-ai de ce să te temi.
 - b) Muntele de Foc te așteaptă!
 - c) N-are de ce să-ți fie rușine, Erus, îi spuse Ylang.
 - d) Nu știu nimic despre Soare.**4 puncte**
3. Formulează o idee principală care se desprinde din textul-suport și o idee secundară care o susține. **4 puncte**
4. Alcătuieste un enunț sub forma unui îndemn adresat lui Erus, folosind un pronume personal. **4 puncte**
5. Precizează o trăsătură morală a personajului Erus, identificată în fragmentul de mai jos, precum și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență relevantă: – *Aveți dreptate, zise Erus încrezător, întorcându-se către muntele ce se întrezărea în fața sa. Nu știu cum o să fac asta, dar voi reuși.* **4 puncte**

PARTEA A II-A – 20 de puncte

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru!

Ce este încrederea în sine

Pentru specialiștii în psihologie și dezvoltare comportamentală, încrederea în sine se definește ca nivelul de siguranță pe care un individ îl are asupra propriilor abilități, cu alte cuvinte, încrederea pe care o avem în propria judecată de a face față cu succes provocărilor vieții.

Când avem încredere în propriile capacități, motivarea și energia de a atinge anumite obiective sunt mai mari. De asemenea, fiecare succes sau provocare dusă la capăt ne aduce mai multă împlinire sufletească și bucurie atunci când suntem încrezători în forțele proprii.

Deși adeseori confundate, încrederea în sine nu este același lucru cu stima de sine. Stima de sine înseamnă capacitatea de a face față provocărilor vieții plus admirația/iubirea de sine.

Există însă și posibilitatea ca stima de sine să fie prea ridicată sau prea scăzută, caz în care vorbim despre o diminuare a calității vieții. Stima de sine prea ridicată poate veni din narcisism, adică un nivel ridicat de egoism, cu o percepție mult ridicată asupra propriilor aptitudini și talente. În oglindă, stima de sine prea scăzută se traduce în nerespectarea propriei persoane, dar și credința că nu meriți succes, iubire sau o viață fericită.

Este important, așadar să menținem un nivel optim al stimei de sine, adică să conștientizăm aspectele dăunătoare, unde mai putem lucra și ce putem elimina din propriul set de valori și gândire.

Cum putem antrena încrederea în sine?

Este bine știut că încrederea în sine se traduce într-o viață mai împlinită și mai fericită. Un copil încrezător în forțele proprii va lua note mai bune la școală și se va transforma într-un adult care înțelege cum să performeze mai bine și să se bucure mai mult de succesul propriu.

Cum o putem cultiva?

Putem începe chiar și cu postura corpului. Se pare că poziția corpului transmite semnale către creier despre starea actuală a individului. Dacă ai nevoie să te simți încrezător, poți porni de la postură: spatele drept, umerii în spate, relaxat și zâmbitor. De asemenea, este bine știut că activitatea fizică regulată face

minuni pentru creier. Sportul eliberează endorfine, care la rândul lor creează o stare bună de spirit și mai multă încredere asupra propriei persoane.

Asumarea greșelilor este o altă modalitate de a cultiva încrederea în sine. Este bine de reținut că greșelile vor sta mereu înaintea succesului. Ca să avem succes este bine să și greșim, să învățăm din propriile greșeli și să ne asumăm slăbiciunile.

Un alt truc bun este să stabilești obiective clare și măsurabile înainte de a începe un proiect, fie că este el personal sau profesional. Astfel, vei avea așteptări bine setate și nu te vei mai demoraliza atunci când poate nu ai atins anumite obiective. Și nu în ultimul rând, dialogul intern pozitiv joacă un rol foarte important în încrederea de sine. Feedback-ul pozitiv pe care îl primim din afară este binevenit, dar nu trebuie să îl căutăm activ. Este bine să purtăm discuții calde, cu blândețe și cu încurajare cu propria persoană. În definitiv, este cea mai importantă relație pe care o avem.

(Ce este încrederea în sine și cum o poți cultiva - Mind Institute, www.mindinstitute.ro)

1. Transcrie o secvență în care este definită încrederea în sine. **4 puncte**
2. Menționează două modalități prin care se poate cultiva încrederea în sine. **4 puncte**
3. Scrie litera în dreptul căreia este menționată varianta care conține informația corectă, conform textului dat:
 - a) Încrederea în forțele proprii determină note mici la școală.
 - b) Nu este important să menținem un nivel optim al stimei de sine.
 - c) Asumarea propriilor greșeli contribuie la atingerea succesului.
 - d) Primirea unui feedback negativ este binevenită.
4. Numește două aspecte pozitive ale încrederii în sine. **4 puncte**
5. Identifică o eroare comportamentală determinată de o stimă de sine crescută. **4 puncte**

PARTEA A III-A– 50 de puncte

1. Precizează, în două-trei enunțuri, o trăsătură a fiecărui tip de text, literar/nonliterar, ilustrând-o cu un exemplu semnificativ din fragmentele date. **5 puncte**
2. Menționează, într-un enunț, un argument adus de Dvorak pentru a-l încuraja pe Erus. **5 puncte**
3. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare fragment. **5 puncte**
4. Explică, în două-trei enunțuri, semnificația secvenței: *Nu știu nimic despre Soare. Nu m-am gândit niciodată la el până când nu a dispărut de pe cer. Nici nu-l băgam în seamă. De multe ori, chiar mă deranja: ba era prea cald, ba îmi intra în ochi și nu mai vedeam nimic.* **5 puncte**
5. Consideri că încrederea în sine contribuie la performanța școlară? Motivează-ți răspunsul, în 100-150 de cuvinte, valorificând textul nonliterar. **15 puncte**
6. Redactează un text narativ, de 150-200 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare care a determinat creșterea încrederii în sine. **15 puncte**

Notă: În cazul cerințelor care solicită formularea răspunsurilor sub formă de enunț sau de text, se vor puncta conținutul și redactarea răspunsului (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate; coerența textului; respectarea normelor de ortografie și de punctuație).